

Utvalgssak

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Hovedutvalg for plan - teknisk - landbruk - klima og miljø	2021/105	22.09.2021

Lokal forskrift om nedgravde oljetanker

Hovedutvalg for plan - teknisk - landbruk - klima og miljø's behandling av sak 105/2021 i møte den 22.09.2021:

Behandling

Øivind Holt (MDG) fremmet forslag til vedtak:

Hovedutvalg for plan, teknisk, landbruk, klima og miljø vedtar å legge forslag til forskrift om nedgravde oljetanker for Halden kommune ut på høring.

Ved votering ble forslaget fra Holt enstemmig vedtatt.

Vedtak

Hovedutvalg for plan, teknisk, landbruk, klima og miljø vedtar å legge forslag til forskrift om nedgravde oljetanker for Halden kommune ut på høring.

Kommunedirektørens innstilling:

Kommunedirektøren anbefaler at forslag til forskrift om nedgravde oljetanker for Halden kommune legges ut på høring.

Denne saken er utredet etter prinsippet for fullført saksbehandling.

Sammendrag av saken:

Forurensningsforskriften kapittel 1 omhandler regelverk for nedgravde oljetanker med kapasitet til å oppbevare mer enn 3200 liter. Oljetanker under 3200 liter er unntatt fra forskriften, med mindre

kommunen vedtar at den også skal gjelde for slike tanker. Forskriften har som formål å motvirke fare for forurensning. Det stilles krav til at det skal føres regelmessig kontroll og krav til oljetankens tilstand og kvalitet.

Forskriften har vært oppe til behandling i kommunestyret tidligere, men ble ikke vedtatt. Ved å vedta forskriften vil kommunen få et handlekraftig verktøy til å begrense forurensningen fra nedgravde oljetanker.

Hva aktualiserer saken?

Miljødirektoratet oppfordrer alle kommuner som i dag ikke har lokal forskrift for nedgravde tanker, om å vedta en slik forskrift så snart som mulig. Dette vil gi forutsigbare krav for tankeiere og lette kommunen sin saksbehandling

Miljødirektoratet har tidligere foreslått endringer i forurensningsforskriften kapittel 1 som vil kunne gjøre forskriften gjeldende i alle kommuner, men det er usikkert når en eventuell revidert forskrift vil tre i kraft.

Fra 1.1.2020 ble det forbudt å benytte mineralolje til oppvarming av bygninger. Alle oljetanker som ikke ble konvertert til bioolje, ble da tatt ut av bruk. Mange tanker ble sanert i forbindelse med fyringsforbudet, men det er trolig relativt mange tanker som ikke er forsvarlig sanert i Halden. Med en lokal forskrift på plass, sikrer vi at flere usanerte, nedgravde tanker i Halden blir gravd opp.

Saksopplysninger

Det ble sendt en forespørsel til HTEK i sak 96/2021 om de ønsket ny behandling av lokal forskrift om nedgravde oljetanker. Innstillingen ble at hovedutvalget ba kommunedirektøren om å forberede en politisk sak om lokal forskrift for nedgravde oljetanker i Halden.

Temaet har også vært behandlet i saksnummer 2015/37 i HPTLM og 2015/47 i kommunestyret. Utvidelse av den sentrale forskriften for nedgravde oljetanker ble da ikke vedtatt.

Hva kan fastsettes i en lokal forskrift?

Forurensningsforskriften kapittel 1 er en frivillig forskrift for kommunen og trer bare i kraft dersom kommunestyret vedtar en lokal forskrift, jmf § 1-2. Kommunestyret avgjør virkeområdet for forskriften. Dette inkluderer hvilken størrelse på nedgravde oljetanker forskriften skal omfatte og hvilke områder i kommunen forskriften skal gjelde for.

Kommunestyret kan også fastsette at det ikke er lov å ha nedgravde oljetanker i enkelte områder i kommunen (jmf § 1-12).

Kommunen kan ikke vedta andre bestemmelser om oljetanker i den lokale forskriften enn det som §§ 1-2 og 1-12 forurensningsforskriften kapittel 1 åpner for. Dermed er det kun virkeområde og tankstørrelse kommunen kan regulere i en lokal forskrift, de øvrige bestemmelsene er satt.

Hovedpunkter i forurensningsforskriften kapittel 1. Tiltak for å motvirke fare for forurensning fra nedgravde oljetanker:

1. Motvirke fare for forurensning
2. Sikre at oljetanken har en forsvarlig godstykkelse.
3. Bestemmelser om at den ansvarlige plikter å gjennomføre tilstandskontroll av tanken
4. Bestemmelser om oljetanker som tas ut av bruk (miljøsanering og destruering)

5. De som har oljetanker, må gi skriftlig melding om dette til kommunen
6. Regler om hvem som er tilsynsmyndighet
7. Regler om ansvar

Lovhjemmel for å fastsette lokal forskrift:

- [lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensning og om avfall \(forurensningsloven\) § 9 første ledd nr. 3,](#)
- [forskrift av 1. juni 2004 nr. 931 om begrenning av forurensning \(forurensningsforskriften\) § 1-2](#)

Vurderinger

Kommunen har myndighet til å fastsette kapittel 1 i forurensningsforskriften om nedgravde oljetanker som lokal forskrift. Gjennom en lokalt vedtatt forskrift får tankeiere innad i kommunen plikt til å gjøre spesifikke tiltak for å hindre forurensning fra tankene sine. Tankeiere har i tillegg plikt til å informere kommunen om status for oljetankene.

Eiere av oljetanker har plikter enten kommunen har vedtatt lokal forskrift eller ikke. Eier har ansvar for at tanken er i forsvarlig stand og opereres slik at forurensning unngås. Tankeier er også ansvarlig for forurensning som måtte oppstå fra tanken, og for kostnadene ved å rydde opp. Dette følger av forurensningsloven § 7.

En oljetank som blir liggende usanert vil utgjøre en fare for forurensning. Selv om den er «fyr tom» vil det være igjen olje i bunnen, normalt ca. 10 % av tankens totale volum. Altså vil en 3000 liters tank kunne inneholde 300 liter med fyringsolje. Blir denne tanken liggende, er det bare et tidsspørsmål før det går hull på tanken – en ståltank vil ruste og en glassfibertank vil bli sprø og kan sprekke. 300 liter fyringsolje vil da potensielt kunne lekke ut og forurense grunnen, nærliggende vannforekomster eller trenge inn i nærliggende kjellere. Det finnes flere eksempler på at hus har blitt revet og bygget opp på nytt for klare å rydde opp i slik forurensning. Dette kan bli svært kostbart for den ansvarlige tankeier, og slike kostnader dekkes ikke nødvendigvis av forsikringsselskapet.

Ved spørsmål fra innbyggere som skal sannere en oljetank, opplyser kommunen om tankeiers ansvar. Imidlertid blir det opp til den enkelte tankeier å beslutte om tanken skal fjernes eller bli liggende og fylles med stabile masser. Tanker som ikke er i bruk, må uansett tømmes og rengjøres av et godkjent firma, og melding om sanering sendes til kommunen.

Som forurensningsmyndighet vil kommunen alltid anbefale fjerning av tank, for at tankeier skal være helt sikker på at det ikke finnes rester av olje under tanken. Samtidig unngår man også at et stort objekt blir liggende i bakken. Tanker som er fylt med masser vil være vanskelig å fjerne på et senere tidspunkt. Dette kan være negativt ved salg av eiendom og framtidige terrengingrep, f.eks. bygging av garasje.

Med en lokal forskrift, vil kommunen kunne kreve at alle tanker som ikke allerede er sanert (fjernet eller rensert og fylt igjen) fjernes. De fleste private tanker i Halden er under 3200 liter. Utslipp fra disse tankene kan omfatte fra 100-300 liter pr. tank, og utgjør derfor en betydelig miljørisiko sentrumsområdene i Halden. Det er derfor viktig at forskriften også gjøres gjeldende for tanker under 3200 liter.

I spesielle tilfeller, der fjerning av tank er vanskelig pga. garasje, mur, vei eller lignende, vil det være mulig å søke om å la den ligge i bakken og fylle den på stedet, jamfør § 1-11.

Nærliggende kommuner som Halden kan sammenlignes med, som Sarpsborg, Rakkestad, Fredrikstad og Moss har alle vedtatt lokal forskrift som gjelder alle oljetanker uavhengig av størrelse. Ved å vedta forskriften også i Halden, vil dette skape større likhet mellom kommunene. Firmaene som utfører sanering av oljetanker vil ha ett regelverk å forholde seg til, uavhengig av hvilken kommune de jobber i.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Administrasjonen har allerede oppgaver knyttet til nedgravde oljetanker – dette gjelder føring av tankregister og journalføring av dokumentasjon. I tillegg kommer det spørsmål fra innbyggere som må besvares, ofte knyttet til om tanken må fjernes. Vedtas lokal forskrift, vil slike spørsmål være lettere og mindre tidkrevende å besvare. Søknader om å la tanken ligge i bakken kan komme, men basert på dagens arbeidsmengde knyttet til nedgravde oljetanker, anses ikke dette å få store administrative konsekvenser. Fastsettelse av forskriften vil totalt sett medføre enklere saksbehandling.

Forankring i bærekraftsmålene

Vedtaket av forskriften vil være positivt for bærekraftsmål nr. 14 liv i vann og nr. 15 liv på land.

Forankring i samfunnsplanen og andre kommunale planer

Fra Kommuneplanens samfunnsdel: «Halden skal på alle områder legge til rette for at miljømålene oppnås».

Konklusjon og anbefaling

Fordelene med en lokal forskrift vil være enklere saksbehandling for kommunen, større forutsigbarhet for innbyggere og tankeiere, samt miljøgevinsten ved at flere tanker fjernes fra grunnen.

Kommunedirektøren anbefaler at forslag til forskrift om nedgravde oljetanker for Halden kommune legges ut på høring.

Ulf Ellingsen
direktør for teknisk

Saksbehandler: Martine Ringdal

Utsendte vedlegg

1 Forskrift om nedgravde oljetanker, Halden kommune

Medsaksbehandlere

Navn:	Adm.enhet:	Bidrag til saken:
Harald N. Østvik	Miljø og Landburuk	Vurderinger

Forankring av tiltaket i FNs bærekraftsmål

 <p>14 LIV UNDER VANN</p>	<p><i>Både liv i havet og på land kan påvirkes av oljeforurensning. Alle tiltak som settes inn for å forhindre slik forurensning vil derfor være positivt for å nå disse målene.</i></p>
 <p>15 LIV PÅ LAND</p>	